

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA

SEGUNDA LINGUA ESTRANXEIRA PORTUGUÉS

3º ESO

CPI de Xanceda

Curso 2019-2020

ÍNDICE

1. Introducción e contexto	3
1.1.Introdución	3
1.2.Contexto	3
2. Contribución da materia ao desenvolvemento das competencias clave.....	4
3. Obxectivos xerais da etapa secundaria	5
3.1. Obxectivos da área de lingua galega e literatura (1º ESO)	6
4. Estrutura e organización dos contidos	8
5. Contidos, criterios de avaliación estándares avaliábeis e competencias clave.....	10
6. Concreción para cada estándar de aprendizaxe avaliábel de temporalización, grao mínimo de consecución para superar a materia e procedementos e instrumentos de avaliación.....	19
7. Concrecións metodolóxicas que require a materia.....	25
8. Materiais e recursos didácticos	25
9. Criterios sobre avaliación, cualificación e promoción do alumnado.....	26
10. Indicadores de logro para avaliar o proceso de ensinanza a da práctica docente.....	27
11. Organización das actividades de seguimento, recuperación e avaliación da materia pendente.....	28
12. Deseño da avaliación inicial e de medidas individuais ou colectivas que se poidan adoptar como consecuencia dos resultados	29
13. Medidas de atención á diversidade.....	29
14. Concreción dos elementos transversais que se traballarán no curso.....	29
15. Actividade complementarias e extraescolares	30
16. Contribución da materia ao plan lector	30
17. Contribución da materia ao plan TIC.	30
18. Mecanismos de revisión, de avaliación e de modificación da programación didáctica en relación cos resultados académicos e procesos de mellora.....	31
19. Datos do departamento	32

1. INTRODUCCIÓN E CONTEXTO.

1.1. Introducción.

O Consello de Europa no seu documento Marco de Referencia Europeo das Linguas considera a aprendizaxe das linguas estranxeiras como unha prioridade para os cidadáns e cidadás de Europa xa que vai favorecer a construción dunha Europa pluricultural e plurilingüe promovendo o coñecemento das diferentes linguas e culturas e, así, aumentar o respecto por estas e a interacción entre a cidadanía europea.

Deste xeito preténdese dar á aprendizaxe de linguas estranxeiras unha dimensión de contributo para a construción da identidade persoal libre e responsable do noso alumnado. Esta debe caracterizar, por outra parte, o cidadán europeo, aberto a todas as linguas e culturas, aberto aos demais, e capaz de integrar as informacións que lle chegan a través da variedade de linguas e culturas coas que entra en contacto.

Ao iniciar esta etapa de educación secundaria obrigatoria, o alumnado entrará posiblemente en contacto por primeira vez cunha segunda lingua estranxeira. Trátase pois nos primeiros cursos de familiarizalo con ela para a súa utilización en situacións de comunicación sinxelas e, progresivamente, lograr un dominio comunicativo suficiente para desenvolverse en situacións sinxelas e habituais da vida cotiá, e tamén noutras conectadas coas súas motivacións e intereses.

1.2. Contextualización.

O CPI de Xanceda está situado na localidade do mesmo nome, no concello de Mesía. Nel impártense as ensinanzas de Educación Infantil, Educación Primaria e Educación Secundaria Obrigatoria. Ao CPI de Xanceda están adscritas dúas Escolas Unitarias: Olas e Visantoña, das que o alumnado se incorpora ao centro en 3º de Primaria.

A maioría da poboación da zona está vinculada a actividades agrícolas e gandeiras. A lingua de relación entre a comunidade da zona é o galego, falado no centro por practicamente o 100% do alumnado.

Trátase dun centro cunha matrícula de 163 alumnos/as onde se imparten ensinanzas de Educación Infantil, Educación Primaria e Educación Secundaria Obrigatoria, cunha única liña por cada nivel académico.

Na etapa secundaria o alumnado distribúese do seguinte xeito:

- 1º ESO : 1 grupo de 16 alumnos/as
- 2º ESO : 1 grupo de 20 alumnos/as
- 3º ESO : 1 grupo de 11 alumnos/as
- 3º ESO – PMAR: 1 grupo de 7 alumnos/as

4º ESO : 1 grupo de 15 alumnos/as

En 3º ESO 15 alumnos/as cursan Segunda Lingua Estranxeira Portugués.

Como se pode ver, o número de alumnos/as por aula non é elevado, o que permite un maior coñecemento das necesidades do alumnado e un traballo educativo máis individualizado. Por outra parte, é significativa a porcentaxe de alumnos e alumnas que optaron en 3º ESO polos estudos de portugués como segunda lingua estranxeira pois, dun total de 18, escollérona 14.

2. CONTRIBUCIÓN DA MATERIA AO DESENVOLVEMENTO DAS COMPETENCIAS CLAVE.

Sen dúbida as materias de linguas estranxeiras contribúen á competencia en comunicación lingüística pois ofrecen máis oportunidades para interactuar en situacións comunicativas e para reflexionar sobre a linguaxe en xeral a través da comparación entre as distintas linguas que se están aprender.

Contribúe de xeito directo á competencia de aprender a aprender, xa que será a través dela que o alumnado accederá a distintos tipos de información, textos e contidos que lle permitan acceder á aprendizaxe.

A aprendizaxe dunha lingua comprende non só os aspectos lingüísticos senón tamén as compoñentes socioculturais que subxacen no uso desa lingua. Por outra banda, a lingua é vehículo de transmisión cultural, o seu coñecemento favorece o respecto e tolerancia por outras culturas, aceptando a diversidade de valores e superando prexuízos e favorecendo actitudes socialmente positivas. É neste sentido que a materia contribúe tamén ao desenvolvemento da competencia social e cidadá.

A contribución ao desenvolvemento da competencia no tratamento da información e a competencia dixital vén dada polo manexo dos recursos TIC para a creación de distintos contextos comunicativos: chats, foros, blogs, correo electrónico..., uso das distintas ferramentas dixitais para manexar a información: CD, DVD, MP3, MP4, internet, presentacións Power Point... e o uso de recursos específicos de aprendizaxe da lingua: programas de software, páxinas web, dicionarios en liña, tradutores, correctores...

A aprendizaxe dunha lingua estranxeira ofrece igualmente oportunidades para o achegamento ás súas principais manifestacións artísticas e culturais; é así que se contribúe ao desenvolvemento da competencia artística e cultural.

A aprendizaxe dunha lingua estranxeira supón a superación de dificultades e xera autoconfianza e autoestima, converténdose nunha ferramenta fundamental á hora de desenvolver aspectos relacionados coa autonomía propia e favorecendo o desenvolvemento da competencia de autonomía e iniciativa persoal.

3. OBXECTIVOS XERAIS DA ETAPA SECUNDARIA.

A Educación Secundaria Obrigatoria contribuirá a desenvolver nos alumnos e as alumnas as capacidades que lles permitan:

- a) Asumir responsablemente os seus deberes; coñecer e exercer os seus dereitos no respecto aos demais; practicar a tolerancia, a cooperación e a solidariedade entre as persoas e grupos; exercitarse no diálogo afianzando os dereitos humanos e a igualdade de trato e de oportunidades entre mulleres e homes, como valores comúns dunha sociedade plural, e prepararse para o exercicio da cidadanía democrática.
- b) Desenvolver e consolidar hábitos de disciplina, estudo e traballo individual e en equipo como condición necesaria para unha realización eficaz das tarefas da aprendizaxe e como medio de desenvolvemento persoal.
- c) Valorar e respectar a diferenza de sexos e a igualdade de dereitos e oportunidades entre eles. Rexeitar a discriminación das persoas por razón de sexo ou por calquera outra condición ou circunstancia persoal ou social. Rexeitar os estereotipos que supoñan discriminación entre homes e mulleres, así como calquera manifestación de violencia contra a muller.
- d) Fortalecer as súas capacidades afectivas en todos os ámbitos da personalidade e nas súas relacións cos demais, así como rexeitar a violencia, os prexuízos de calquera tipo, os comportamentos sexistas e resolver pacificamente os conflitos.
- e) Desenvolver destrezas básicas na utilización das fontes de información para, con sentido crítico, adquirir novos coñecementos. Adquirir unha preparación básica no campo das tecnoloxías, especialmente as da información e a comunicación.
- f) Concibir o coñecemento científico como un saber integrado, que se estrutura en distintas disciplinas, así como coñecer e aplicar os métodos para identificar os problemas nos diversos campos do coñecemento e da experiencia.
- g) Desenvolver o espírito emprendedor e a confianza en si mesmo, a participación, o sentido crítico, a iniciativa persoal e a capacidade para aprender a aprender, planificar, tomar decisións e asumir responsabilidades.

h) Comprender e expresar con corrección, oralmente e por escrito, na lingua galega e na lingua castelá, textos e mensaxes complexas, e iniciarse no coñecemento, na lectura e no estudo da literatura.

i) Comprender e expresarse nunha ou máis linguas estranxeiras de maneira apropiada.

l) Coñecer, valorar e respectar os aspectos básicos da cultura e da historia propias e das outras persoas, así como o patrimonio artístico e cultural, coñecer mulleres e homes que realizaron achegas importantes á cultura e sociedade galega ou a outras culturas do mundo.

m) Coñecer e aceptar o funcionamento do propio corpo e o dos outros, respectar as diferenzas, afianzar os hábitos de coidado e saúde corporais e incorporar a educación física e a práctica do deporte para favorecer o desenvolvemento persoal e social. Coñecer e valorar a dimensión humana da sexualidade en toda a súa diversidade. Valorar criticamente os hábitos sociais relacionados coa saúde, o consumo, o coidado dos seres vivos e o medio ambiente, contribuíndo á súa conservación e mellora.

n) Apreciar a creación artística e comprender a linguaxe das distintas manifestacións artísticas, utilizando diversos medios de expresión e representación.

ñ) Coñecer e valorar os aspectos básicos do patrimonio lingüístico, cultural, histórico e artístico de Galicia, participar na súa conservación e mellora e respectar a diversidade lingüística e cultural como dereito dos pobos e das persoas, desenvolvendo actitudes de interese e respecto cara o exercicio deste dereito.

o) Coñecer e valorar a importancia do uso do noso idioma como elemento fundamental para o mantemento da nosa identidade e como medio de relación interpersoal e expresión de riqueza cultural nun contexto plurilingüe, que nos comunica con outras linguas, en especial coas pertencentes á comunidade lusófona.

3.1. Obxectivos da materia Segunda Lingua Estranxeira Portugués (3º ESO)

- Comprender mensaxes orais claras e sinxelas, relativas ás situacións de comunicación máis habituais ou que conteñan información básica sobre o contorno próximo familiar e social e producidas por falantes ou por medios de reprodución e de comunicación.
- Utilizar oralmente a lingua estranxeira co fin de satisfacer necesidades básicas de comunicación tanto en interacción reais e propias da aula, como en interaccións simuladas que reproduzan situacións reais cotiás e interaccións sociais básicas, producindo textos comprensibles e amosando interese por comprender e facerse comprender.

- Comprender mensaxes escritas relativas a situacións habituais de comunicación expresadas en diferentes tipos de texto, identificando cunha finalidade comunicativa concreta as informacións globais e específicas que transmiten os textos.
- Escribir textos sinxelos con cohesión e coherencia e que respecten as regras do código escrito.
- Ler de forma comprensiva e cada vez cun maior grao de autonomía textos adecuados ás capacidades e intereses co fin de obter informacións requiridas previamente.
- Reflexionar sobre o funcionamento do sistema lingüístico na comunicación e valoralo como elemento que facilita a aprendizaxe e mellora as producións propias.
- Comparar distintos aspectos socioculturais característicos dos países nos que se fala a lingua estranxeira cos propios, identificando trazos básicos e evitando os estereotipos, e incidindo nos trazos característicos da cultura galega para cumprir, se é o caso, o papel de intermediario lingüístico e cultural, abordando con eficacia a resolución de malentendidos interculturais.
- Usar estratexias de aprendizaxe xa aprendidas noutras linguas e desenvolver e ampliar outras mediante a comparación e contraste entre as diferentes linguas do currículo, aplicando a experiencia previa nesas linguas á aprendizaxe da segunda lingua estranxeira.

4. ESTRUTURA E ORGANIZACIÓN DOS CONTIDOS

Os contidos organízanse en seis unidades, que se distribuirán ao longo do curso nunha temporalización de dúas unidades por trimestre.

Proxecto	Competencias	Áreas lexicais	Contidos gramaticais	Dimensión cultural	Tarefa final
1 EU SOU	Presentarse, presentar alguén. Saudar, despedirse. Dar e pedir informacións de carácter persoal. Preguntar e dicir as horas	Breves fórmulas sociais formais e informais: saúdos, presentación e despedida. Características físicas e psicolóxicas. Expresión das horas do día.	O alfabeto. Presente do indicativo dos verbos regulares Pronomes persoais suxeito. Artigos e contraccións. Plural de substantivos e adxectivos. Preposición <i>de</i> (orixe) Preposición <i>em</i> (localización de persoas) Numerais Breves nocións fonéticas e ortográficas: a pronunciación de <i>j, g, x, ch, lh, nh</i> .	A lingua portuguesa no mundo. As normas de cortesía na sociedade portuguesa	Elaborar unha presentación para enviar ao alumnado dunha escola portuguesa co fin de levarmos a cabo un proxecto colaborativo.
2 A MINHA ESCOLA	Comprender un horario (aulas) Falar de actividades escolares. Falar do día a día	Partes do día Días da semana, meses e estacións do ano. Rutina diária. Actividades da escola Instalacións da escola.	<i>Estar a + infinitivo</i> <i>Costumar + infinitivo</i> Presente do indicativo dos verbos irregulares. Preposición <i>a</i> Posesivos Breves nocións fonéticas e ortográficas: a pronunciación de <i>-s-, -ss-, z, ç, c,</i>	Unha escola portuguesa. Xeografía de Portugal.	Elaborar unha axenda escolar para unha semana do curso.

<p style="text-align: center;">3 UMA VIAGEM A PORTUGAL</p>	<p>Facer plans para visitar unha cidade. Pedir información sobre transportes públicos e servizos. Comprender instrucións ao teléfono. Pedir /dar información sobre localización xeográfica. Orientarse a través de mapas e GPS. Dominar as formas de tratamento formal en portugués. Narrar feitos acontecidos no pasado.</p>	<p>Transportes públicos Aloxamentos Localización xeográfica Orientación no espazo</p>	<p>Preposicións que indican movemento: <i>para, por.</i> <i>Precisar de + infinitivo; ter de + infinitivo</i> Pretérito perfecto simple do indicativo: verbos regulares e verbos irregulares <i>ir, estar.</i> Demostrativos Breves nocións fonéticas: identificación de parellas de palabras con consoante xorda/sonora.</p>	<p>Lugares destacados da cidade do Porto Figuras destacadas da literatura portuguesa</p>	<p>Redactar un artigo para a revista da escola onde se narre a experiencia dunha viaxe á cidade do Porto.</p>
<p style="text-align: center;">4 COMO É A TUA CASA IDEAL?</p>	<p>Describir espazos e obxectos. Situación obxectos no espazo. Interpretar un anuncio de aluguer e pedir informacións sobre aloxamento. Falar por teléfono.</p>	<p>As partes da casa. Os móbeis. O enderezo.</p>	<p>Preposicións e locucións de lugar Pretérito perfecto simple do indicativo de verbos irregulares. Interrogativos Ortografía: regras de acentuación.</p>	<p>Patrimonio da cidade de Lisboa.</p>	<p>Deseñar e describir a casa ideal.</p>

<p style="text-align: center;">5 VAMOS ÀS COMPRAS</p>	<p>Preguntar o prezo Cambiar un produto. Facer unha reclamación. Pedir axuda. Pedir permiso. Expresar satisfacción e descontento. Comprar por internet.</p>	<p>Ir ás compras A cafetería O vestiario. As cores Os tamanhos</p>	<p>Graos do adxectivo. Imperfeito de cortesia. Verbos con alternancia: <i>vestir</i>, <i>despir</i>.</p>	<p>Os medios de comunicación en Portugal.</p>	<p>Crear e representar unha breve peza teatral que se desenvolva nunha tenda ou cafetería.</p>
<p style="text-align: center;">6 UMA FESTA DE ANIVERSÁRIO</p>	<p>Elaborar unha lista da compra. Interpretar e redactar unha receita. Escribir un convite. Aceptar ou rexeitar un convite. Felicitarse alguén. Facer unha suxestión. Escribir unha nota. Expresar gusto ou preferencia.</p>	<p>Alimentación Pratos típicos de Portugal O supermercado. Os regalos A familia.</p>	<p>Imperativo. Contracción da preposición cos pronomes persoais. Verbos pronominais.</p>	<p>Gastronomía e hábitos alimentares portugueses. A música da lusofonía.</p>	<p>Escribir un correo electrónico para relatar como se desenvolveu unha festa de aniversario.</p>

5. CONTIDOS, CRITERIOS DE AVALIACIÓN ESTÁNDARES AVALIABLES E COMPETENCIAS CLAVE.

Segunda Lingua Estranxeira. 3º de ESO				
Obxec.	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
Bloque 1. Comprensión de textos orais				
.a .c .d .i	<p>.B1.1. Estratexias de comprensión:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Mobilización de información previa sobre o tipo de tarefa e o tema. – Identificación do tipo textual, adaptando 	<p>.B1.1. Coñecer e saber aplicar as estratexias máis adecuadas para a comprensión do sentido xeral, os puntos principais ou a información máis importante do texto.</p> <p>.B1.2. Identificar o sentido xeral, os puntos principais e a</p>	<p>.SLEB1.1. Nas actividades de aula, persevera no seu proceso de comprensión, axustándoo ás necesidades da tarefa (de comprensión global, lectiva ou detallada) e mellorándoo, de ser o caso: saca conclusións sobre a actitude do falante e sobre o contido baseándose na entoación e na velocidade da fala; deduce intencións a partir do</p>	<p>.CCL .CAA .CSC .CCEC</p>

Segunda Lingua Estranxeira. 3º de ESO				
Obxec.	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
	a comprensión a el. – Distinción de tipos de comprensión (sentido xeral, información esencial e puntos principais). – Formulación de hipóteses sobre contido e contexto. – Inferencia e formulación de hipóteses sobre significados a partir da comprensión de elementos significativos, lingüísticos e paralingüísticos (acenos, entoación, etc.) – Inferencia e formulación de hipóteses sobre significados a partir do coñecemento doutras linguas e de elementos non lingüísticos (imaxes, música, etc.). – Reformulación de hipóteses a partir da comprensión de novos elementos.	información máis importante en textos orais breves e ben estruturados, transmitidos de viva voz ou por medios técnicos e articulados a velocidade lenta, nun rexistro formal, informal ou neutro, e que versen sobre asuntos habituais en situacións cotiás ou sobre aspectos concretos de temas xerais ou do propio campo de interese nos ámbitos persoal, público e educativo, sempre que as condicións acústicas non distorsionen a mensaxe e se poida volver escoitar o dito. B1.3. Comprender instrucións moi básicas pronunciadas lenta e claramente, e seguir indicacións sinxelas e breves. B1.4. Comprender transaccións moi básicas de bens e servizos elementais na vida cotiá, transmitidas de viva voz ou por medios técnicos, e moi ben articuladas e lentamente, sempre que as condicións acústicas sexan boas e se se poden escoitar máis dunha vez. B1.5. Comprender o sentido xeral e a información específica predicible de conversas básicas sobre temas cotiáns que se desenvolvan na súa presenza, nas que se describan, de xeito moi breve e sinxelo, persoas, lugares e obxectos, e se narren acontecementos elementais, sempre que poida solicitar que se repita o dito. B1.6. Seguir un texto breve articulado con claridade e pausadamente, no que se utilicen expresións sinxelas e habituais previamente traballadas e referidas a temas moi coñecidos dos ámbitos persoal e educativo (datos persoais, gustos e hábitos, materias que cursa, etc.), adecuado ao seu nivel escolar, actuando, de ser o caso, como mediación lingüística. B1.7. Comprender a información esencial de pasaxes curtas gravadas, que conteñan conversas, narracións e/ou descrições predicibles, e de presentacións moi sinxelas emitidas con estruturas e léxico moi básico, e o apoio de imaxes moi redundantes, que traten sobre asuntos da vida cotiá e de necesidade inmediata, previamente traballados, e que estean pronunciadas con lentitude e claridade, aínda que sexa necesario escoitalas máis dunha vez.	volume da voz do falante; fai anticipacións do que segue (palabra, frase, resposta, etc.), e infire o que non se comprende e o que non se coñece mediante os propios coñecementos e as experiencias noutras linguas. .SLEB1.2. Capta a información máis importante de indicacións, anuncios, mensaxes e comunicados breves e articulados de maneira lenta e clara, sempre que as condicións acústicas sexan boas e o son non estea distorsionado. .SLEB1.3. Entende os puntos principais do que se lle di en transaccións e xestións cotiás e estruturadas (por exemplo, en hoteis, tendas, albergues, restaurantes, espazos de lecer ou centros docentes) nas que se utilicen frases feitas e estruturas sinxelas e previamente traballadas sobre datos persoais, horarios, prezos, números e preguntas sinxelas, e que se desenvolvan con lentitude e boa articulación. .SLEB1.4. Comprende, nunha conversa informal na que participa, descrições, narracións e opinións formulados en termos sinxelos sobre asuntos prácticos da vida diaria e sobre aspectos xerais de temas do seu interese, cando se lle fala con claridade, amodo e directamente, e se a persoa interlocutora está disposta a repetir ou reformular o dito. .SLEB1.5. Comprende, nunha conversa formal na que participa (por exemplo, nun centro docente), preguntas sinxelas sobre asuntos persoais ou educativos (datos persoais, intereses, preferencias e gustos persoais, etc.), sempre que poida pedir que se lle repita, aclare ou elabore algo do que se lle dixo. .SLEB1.6. Identifica as ideas principais de programas de televisión e de presentacións moi sinxelas e ben estruturadas sobre asuntos cotiáns predicibles ou do seu interese, previamente traballados, articulados con lentitude e claridade (por exemplo, noticias ou reportaxes breves), cando as imaxes constitúen grande parte da mensaxe.	.CCL .CAA .CSC .CCEC .CD .CCL .CAA .CSC .CCEC .CD .CCL .CAA .CSC .CCEC .CCL .CAA .CSC .CSIEE .CCEC .CCL .CAA .CSC .CCEC

Segunda Lingua Estranxeira. 3º de ESO				
Obxec.	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
				.CD
	Bloque 2. Producción de textos orais			
.a .c .d .i	<p>.B2.1. Estratexias de produción:</p> <p>– Planificación:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Identificación do contexto, o destinatario e a finalidade da produción ou da interacción. – Adecuación do texto ao destinatario, ao contexto e á canle, escollendo os expoñentes lingüísticos necesarios para lograr a intención comunicativa. <p>– Execución:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Concepción da mensaxe con claridade, distinguindo a súa idea ou ideas principais, e a súa estrutura básica. – Activación dos coñecementos previos sobre modelos e secuencias de interacción, e elementos lingüísticos previamente asimilados e memorizados. – Expresión da mensaxe con claridade e coherencia básica, estruturándoa adecuadamente e axustándose, de ser o caso, aos modelos e ás fórmulas de cada tipo de texto memorizados e traballados en clase previamente. – Reaxuste da tarefa (emprender unha versión máis modesta) ou da mensaxe (limitar o que realmente lle gustaría expresar), tras valorar as dificultades e os recursos lingüísticos dispoñibles. 	<p>.B2.1. Pronunciar de maneira intelixible, aínda que se cometan erros de pronuncia polos que as persoas interlocutoras teñan que solicitar repeticións para entender a mensaxe.</p> <p>.B2.2. Coñecer e saber aplicar as estratexias máis adecuadas para producir textos orais monolóxicos ou dialóxicos breves e de estrutura moi simple e clara, utilizando, entre outros, procedementos como a adaptación da mensaxe aos recursos dos que se dispón, ou a reformulación ou explicación de elementos.</p> <p>.B2.3. Intercambiar de xeito intelixible información sobre transaccións e xestións cotiás moi elementais, usando un repertorio básico de palabras e frases simples memorizadas, e facéndose comprender aínda que a persoa interlocutora necesite que se repita ou repetir o dito.</p> <p>.B2.4. Interactuar de xeito simple en intercambios claramente estruturados, utilizando fórmulas ou xestos simples para tomar ou manter a quenda de palabra, aínda que poidan darse desaxustes na adaptación ao interlocutor.</p> <p>.B2.5. Dar información sobre datos básicos persoais, expectativas ou gustos, utilizando un repertorio moi básico de expresións memorizadas sinxelas e habituais sobre estes datos, sempre que poida pedir confirmación da comprensión á persoa interlocutora ou que se lle repita o dito.</p>	<p>.SLEB2.1. Fai presentacións breves e ensaiadas, seguindo un guión escrito, sobre aspectos concretos de temas xerais ou relacionados con aspectos básicos dos seus estudos, e responde a preguntas breves e sinxelas de oíntes sobre o contido destas se se articulan clara e lentamente.</p> <p>.SLEB2.2. Desenvólvese coa eficacia suficiente en xestións e transaccións cotiás, como son as viaxes, o aloxamento, o transporte, as compras e o lecer (horarios, datas, prezos, actividades, etc.), seguindo normas de cortesía básicas (saúdo e tratamento), facéndose comprender aínda que a persoa interlocutora necesite que se lle repita ou repetir o dito.</p> <p>.SLEB2.3. Participa en conversas informais breves, cara a cara ou por teléfono, ou por outros medios técnicos, nas que establece contacto social, se intercambia información e se expresan opinións de xeito sinxelo e breve, se fan invitacións e ofrecementos, se piden e se ofrecen cousas, se piden e se dan indicacións ou instrucións, ou se discuten os pasos que hai que seguir para realizar unha actividade conxunta, expresando o acordo ou o desacordo de xeito moi básico.</p> <p>.SLEB2.4. Desenvólvese de maneira simple nunha conversa formal ou entrevista (por exemplo, para realizar un curso de verán), achegando a información necesaria, expresando de maneira sinxela as súas opinións sobre temas habituais, e reaccionando de forma simple ante comentarios formulados de maneira lenta e clara, sempre que poida pedir que se lle repitan os puntos clave se o necesita.</p>	<p>.CCL .CAA .CSC .CCEC .CSIEE .CD</p> <p>.CCL .CAA .CSC .CCEC .CD .CSIEE</p> <p>.CCL .CAA .CSC .CCEC .CD .CSIEE</p> <p>.CCL .CAA .CSC .CCEC</p>

Segunda Lingua Estranxeira. 3º de ESO				
Obxec.	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
	<ul style="list-style-type: none"> – Compensación das carencias lingüísticas mediante procedementos lingüísticos, e paralingüísticos. – Lingüísticos: <ul style="list-style-type: none"> – Modificación de palabras de significado parecido. – Definición ou reformulación dun termo ou expresión. – Uso da lingua materna ou "estranxeirización" de palabras da lingua meta. – Petición de axuda. <ul style="list-style-type: none"> – Paralingüísticos: <ul style="list-style-type: none"> – Sinalación de obxectos, uso de deícticos ou realizar accións que aclaran o significado. – Uso da linguaxe corporal culturalmente pertinente (acenos, expresións faciais, posturas, e contacto visual ou corporal). – Uso de elementos cuasiléxicos (hum, puah, etc.) de valor comunicativo. <p>.B2.2. Actitude de respecto cara a si mesmo/a e cara ás demais persoas para comprender e facerse comprender.</p> <p>.B2.3. Rutinas ou modelos elementais de interacción segundo o tipo de situación de comunicación: saúdos e despedidas, felicitacións, invitacións, expresións da dor, conversa telefónica, compravenda, e outras igualmente cotiás e básicas.</p>			
Bloque 3. Comprensión de textos escritos				
.a .c .d .i	<p>.B3.1. Estratexias de comprensión:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Mobilización de información previa sobre o tipo de tarefa e o tema, a partir da información superficial: imaxes, organización na páxina, títulos de cabeceira, etc. – Identificación do tipo de lectura demandado pola tarefa (en superficie ou oceánica, selectiva, intensiva ou extensiva). 	<p>.B3.1. Utilizar estratexias de lectura (recursos ás imaxes, a títulos e outras informacións visuais, aos coñecementos previos sobre o tema ou a situación de comunicación, e aos transferidos desde as linguas que coñece), identificando a información máis importante e deducindo o significado de palabras e expresións non coñecidas polo contexto e mediante os coñecementos e as experiencias noutras linguas.</p>	<p>.SLEB3.1. Capta o sentido xeral e algúns detalles importantes de textos xomalísticos moi breves en calquera soporte e sobre temas xerais ou do seu interese e moi coñecidos, se os números, os nomes, as ilustracións e os títulos constitúen gran parte da mensaxe.</p> <p>.SLEB3.2. Identifica, con axuda da imaxe, instrucións xerais breves e sinxelas de funcionamento e manexo de aparellos de uso cotián (por exemplo, unha máquina expendedora), así como instrucións sinxelas para</p>	<p>.CCL .CAA .CSC .CCEC .CD</p> <p>.CCL .CAA</p>

Segunda Lingua Estranxeira. 3º de ESO				
Obxec.	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
	<ul style="list-style-type: none"> – Distinción de tipos de comprensión necesarios para a realización da tarefa (sentido xeral, información esencial e puntos principais). – Formulación de hipóteses sobre contido e contexto. – Inferencia e formulación de hipóteses sobre significados a partir da comprensión de elementos significativos, lingüísticos e paratextuais, e do coñecemento e as experiencias noutras linguas. – Reformulación de hipóteses a partir da comprensión de novos elementos. 	B3.2. Seguir instrucións e consignas básicas e comprender avisos, obrigas e prohibicións moi básicas e predicibles, traballadas previamente, referidas a necesidades inmediatas, de estrutura moi sinxela e con apoio visual.	a realización de actividades e normas de seguridade básicas (por exemplo, nun centro docente).	.CSC .CCEC .CD
		B3.3. Comprender información relevante e previsible en textos informativos ou narrativos breves, moi sinxelos e ben estruturados, relativos a experiencias e a coñecementos propios da súa idade.	.SLEB3.3. Comprende correspondencia persoal sinxela en calquera formato na que se fala de si mesmo/a; se describen persoas, obxectos, lugares e actividades; se narran acontecementos pasados, e se expresan de maneira sinxela sentimentos e desexos, plans e opinións sobre temas xerais, coñecidos ou do seu interese.	.CCL .CAA .CSC .CCEC .CD
		B3.4. Identificar a idea xeral, os puntos máis relevantes e a información importante en textos, tanto en formato impreso como en soporte dixital, breves e ben estruturados, escritos nun rexistro neutro ou informal, que traten de asuntos habituais en situacións cotiás, de aspectos concretos de temas de interese persoal ou educativo, e que conteñan estruturas sinxelas e un léxico de uso frecuente.	.SLEB3.4. Entende a idea xeral de correspondencia formal na que se informa sobre asuntos do seu interese no contexto persoal ou educativo (por exemplo, sobre un curso de verán).	.CCL .CAA .CSC .CCEC .CD
			.SLEB3.5. Entende información específica esencial en páxinas web e outros materiais de referencia ou consulta claramente estruturados sobre temas relativos a asuntos do seu interese (por exemplo, sobre unha cidade), sempre que poida reler as seccións difíciles.	.CCL .CAA .CSC .CCEC .CD
Bloque 4. Producción de textos escritos				
.a .c .d .i	B4.1. Estratexias de produción: <ul style="list-style-type: none"> – Planificación: <ul style="list-style-type: none"> – Mobilización e coordinación das propias competencias xerais e comunicativas, co fin de realizar eficazmente a tarefa (repassar o que se sabe sobre o tema, o que se pode ou se quere dicir, etc.). – Localización e uso adecuado de recursos lingüísticos ou temáticos 	.B4.1. Aplicar estratexias básicas para producir textos (elección da persoa destinataria, finalidade do escrito, planificación, redacción do borrador, revisión do texto e versión final), a partir de modelos moi estruturados e con axuda previa na aula. .B4.2. Completar documentos moi básicos nos que se solicite información persoal. .B4.3. Escribir mensaxes moi sinxelas e moi breves con información, instrucións e indicacións moi básicas relacionadas con actividades cotiás e de necesidade inmediata. .B4.4. Producir textos curtos a partir de modelos	.SLEB4.1. Escribe correspondencia persoal breve na que se establece e mantén o contacto social (por exemplo, con amigos/as noutros países), na que se intercambia información, se describen en termos sinxelos sucesos importantes e experiencias persoais, e se fan e se aceptan ofrecementos e suxestións (por exemplo, cancelación, confirmación ou modificación dunha invitación ou duns plans). .SLEB4.2. Completa un cuestionario sinxelo con información persoal básica e relativa aos seus intereses ou ás súas afeccións (por exemplo, para asociarse a un club internacional de xente nova).	.CCL .CAA .CSC .CCEC .CD .CCL .CAA .CSC

Segunda Lingua Estranxeira. 3º de ESO				
Obxec.	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
	(uso dun dicionario ou dunha gramática, obtención de axuda, etc.).	sinxelos e básicos, actuando, de ser o caso, como mediación lingüística (adeuada ao seu nivel escolar) e cun formato preestablecido, en soporte tanto impreso como dixital, amosando interese pola presentación limpa e ordenada do texto.		.CCEC .CD
	– Uso de elementos coñecidos obtidos de modelos moi sinxelos de textos escritos, para elaborar os propios textos.		.SLEB4.3. Escribe notas e mensaxes (mensaxes instantáneas, chats, etc.), onde fai comentarios moi breves ou dá instrucións e indicacións relacionadas con actividades e situacións da vida cotiá e do seu interese, respectando as convencións e as normas de cortesía máis importantes.	.CCL .CAA .CSC .CCEC .CD
	– Execución:		.SLEB4.4. Escribe correspondencia formal moi básica e breve, dirixida a institucións públicas ou privadas, ou a entidades comerciais, fundamentalmente para solicitar información, respectando as convencións formais e as normas de cortesía básicas deste tipo de textos, e fai unha presentación do texto limpa e ordenada.	.CCL .CAA .CSC .CCEC .CD
	– Revisión:	– Elaboración dun borrador seguindo textos modelo. – Estruturación do contido do texto. – Organización do texto en parágrafos curtos abordando en cada un unha idea principal, conformando entre todos o seu significado ou a idea global. – Expresión da mensaxe con claridade axustándose aos modelos e ás fórmulas de cada tipo de texto. – Reaxuste da tarefa (emprender unha versión máis modesta) ou da mensaxe (limitar o que realmente lle gustaría expresar), tras valorar as dificultades e os recursos lingüísticos dispoñibles. – Recurso aos coñecementos previos (utilizar frases feitas e locucións, do tipo "éme igual", "sóame", etc.). – Identificación de problemas,		

Segunda Lingua Estranxeira. 3º de ESO				
Obxec.	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
	<p>erros e repeticións.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Atención ás convencións ortográficas e aos signos de puntuación. – Presentación coidada do texto (marxes, limpeza, tamaño da letra, etc.). – Reescritura definitiva. 			
Bloque 5: Coñecemento da lingua, e consciencia intercultural e plurilingüe				
.a .c .d .i .o	<p>.B5.1. Patróns sonoros, acentuais, rítmicos e de entoación básicos:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Sons e fonemas vocálicos. – Sons e fonemas consonánticos e as súas agrupacións. – Procesos fonolóxicos máis básicos. – Acento fónico dos elementos léxicos illados e na oración. <p>.B5.2. Patróns gráficos e convencións ortográficas:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Uso das normas básicas de ortografía da palabra. – Utilización adecuada da ortografía da oración: coma, punto e coma, puntos suspensivos, parénteses e comiñas. <p>.B5.3. Aspectos socioculturais e sociolingüísticos:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Recoñecemento e uso de convencións sociais básicas e normas de cortesía propias da súa idade e de rexistros informal e estándar, e da linguaxe non verbal elemental na cultura estranxeira. – Achegamento a algúns aspectos culturais visibles: hábitos, horarios, actividades ou celebracións máis significativas; condicións de vida elementais (vivenda); relacións interpersoais (familiares, de amizade ou escolares), comida, lecer, deportes, comportamentos proxémicos básicos, lugares máis habituais, etc.; e a costumes, valores e actitudes moi básicos e máis evidentes sobre aspectos propios da súa idade nos países onde se fala a lingua estranxeira. – Identificación dalgunhas similitudes e diferenzas elementais e máis significativas nos costumes cotiáns entre os países onde se fala a lingua estranxeira e o noso. – Actitude receptiva e respectuosa cara ás persoas, os países e as comunidades lingüísticas que falan outra lingua e teñen unha cultura diferente á propia. <p>.B5.4. Plurilingüismo:</p>	<p>.B5.1. Discriminar patróns sonoros, acentuais, rítmicos e de entoación de uso máis básico, recoñecendo o seu significado evidente, e pronunciar e entoar con razoable comprensibilidade, aínda que teña que repetir varias veces para se facer entender.</p> <p>.B5.2. Recoñecer e utilizar as convencións ortográficas, tipográficas e de puntuación, con corrección suficiente para o seu nivel escolar.</p> <p>.B5.3. Utilizar para a comprensión e a produción de textos orais e escritos os coñecementos socioculturais e sociolingüísticos adquiridos relativos a relacións interpersoais, comportamento e convencións sociais, respectando as normas de cortesía máis básicas nos contextos respectivos.</p> <p>.B5.4. Producir textos e inferir o significado probable de palabras ou frases a partir das experiencias e os coñecementos transferidos desde as linguas que coñece.</p> <p>.B5.5. Participar en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensión de libros e películas, etc.) nos que se utilicen varias linguas, tanto curriculares como outras presentes no centro docente, relacionados cos elementos transversais,</p>	<p>.SLEB5.1. Produce con suficiente intelixibilidade léxico e estruturas moi básicas, e trazos fonéticos que distinguen fonemas (nasalización, sonorización, etc.) e persevera no uso de patróns moi básicos de ritmo, entoación e acentuación de palabras e frases.</p> <p>.SLEB5.2. Utiliza adecuadamente as convencións orais e escritas básicas propias da lingua estranxeira no desenvolvemento do proceso comunicativo oral e escrito (saúdos, despedidas, fórmulas moi básicas de tratamento, etc.), e amosa respecto polas diferenzas culturais que poidan existir.</p> <p>.SLEB5.3. Nas actividades de aula, pode explicar o proceso de produción de textos e de hipóteses de significado tomando en consideración os coñecementos e as experiencias noutras linguas.</p> <p>.SLEB5.4. Participa en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensión de libros e películas, obras de teatro, etc.) nos que se utilizan varias</p>	<p>.CCL .CAA .CSC .CCEC</p> <p>.CCL .CAA .CSC .CCEC .CD</p> <p>.CCL .CAA .CSC .CCEC</p> <p>.CCL .CAA .CSC</p>

Segunda Lingua Estranxeira. 3º de ESO				
Obxec.	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
	<ul style="list-style-type: none"> – Identificación de similitudes e diferenzas entre as linguas que coñece para mellorar a súa aprendizaxe e lograr unha competencia comunicativa integrada. – Participación en proxectos nos que se utilizan varias linguas e relacionados cos elementos transversais, evitando estereotipos lingüísticos ou culturais, e valorando positivamente as competencias que posúe como persoa plurilingüe. <p>.B5.5. Funcións comunicativas:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Iniciación e mantemento de relacións persoais e sociais básicas propias da súa idade. – Descrición de calidades físicas e abstractas moi básicas de persoas, obxectos, lugares e actividades. – Narración de acontecementos e descrición de estados e situacións presentes, e expresión moi básica de sucesos futuros. – Petición e ofrecemento de información e indicacións, e expresión moi sinxela de opinións e advertencias. – Expresión do coñecemento, o descoñecemento e a certeza. – Expresión da vontade, a intención, a orde, a autorización e a prohibición. – Expresión do interese, a aprobación, o aprecio, a satisfacción e a sorpresa, así como os seus contrarios. – Establecemento e mantemento básicos da comunicación e a organización elemental do discurso. <p>.B5.6. Léxico oral e escrito básico de uso común relativo a:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Identificación persoal elemental; vivenda, fogar e contexto; actividades básicas da vida diaria; familia e amizades; traballo, tempo libre, lecer e deporte; vacacións; saúde máis básica e coidados físicos elementais; educación e estudo; compras básicas; alimentación e restauración; transporte, tempo meteorolóxico e tecnoloxías da información e da comunicación. – Expresións fixas, enunciados fraseolóxicos moi básicos e moi habituais (saúdos, despedidas, preguntas por preferencias, expresións sinxelas de gustos), e léxico sobre temas relacionados con contidos moi sinxelos e predicibles doutras áreas do currículo. <p>.B5.7. Estruturas sintáctico-discursivas propias de cada idioma.</p>	<p>evitando estereotipos lingüísticos ou culturais.</p> <p>.B5.6. Distinguir e levar a cabo as funcións demandadas polo propósito comunicativo, mediante os expoñentes básicos das devanditas funcións e os patróns discursivos de uso máis habitual, e utilizar un repertorio léxico suficiente para comunicar no seu nivel escolar, sempre que sexan traballados na clase previamente</p>	<p>linguas e relacionados cos elementos transversais, evitando estereotipos lingüísticos ou culturais, e valora as competencias que posúe como persoa plurilingüe.</p> <p>.SLEB5.5. Comprende e comunica o propósito solicitado na tarefa ou ligado a situacións de necesidade inmediata da aula (pedir ou dar información, agradecer, desculparse, solicitar algo, invitar, etc.) utilizando adecuadamente as estruturas sintáctico-discursivas e o léxico necesarios, propios do seu nivel escolar e traballados previamente.</p>	<p>.CCEC .CD .CSIEE</p> <p>.CCL .CAA .CSC .CCEC</p>

Contidos sintáctico-discursivos

- .Expresión de relacións lóxicas: adición (*e, nem, e também, e também não*); *disxunción (ou, ou...ou)*; *oposición/contraste (mas, mesmo assim)*; causa (**porque**; *por isso; como*); finalidade (*para + Inf.*); comparación (*mais/menos/ tão + Adj./Adv.+ (do) que/ como /quanto; maior / mais pequeno...*); superlativo absoluto (*-íssimo, -lmo*); resultado (*assim, por isso*); condición (*se, sem*); discurso indirecto (informacións, ofrecementos, suxestións e ordes).
- .Relacións temporais (*antes, agora, depois; em seguida, logo; enquanto*).
- .Afirmación (*sentenzas declarativas afirmativas; proforma:p. ex. eu também; certamente*).
- .Exclamación (formas elípticas: *Que (+ Subst.) + Adj., p. ex. Que dia lindo!; Que gentil!*); sentenzas e sintagmas exclamativos, p. ex. *Puxa, este PC está muito caro! Está bom!*).
- .Negación (*sentenzas declarativas negativas con não, nunca; nada, nenhum(a), ninguém; proforma, p. ex., eu também não, eu tampouco*).
- .Interrogación (sentenzas interrogativas directas totais; sentenzas interrogativas directas QU- (p. ex., *Quem fez o quê? Para que é isso?*); *interrogativas tags (p. ex., Queres ir ao cinema, não queres?*); *interrogativas eco e duplas*).
- .Expresión do tempo: pasado (pretérito imperfecto, perfecto simple e perfecto composto); presente (presente); futuro (presente do indicativo + Adv.; futuro simple; haver-de)...
- .Expresión do aspecto: puntual (tempos simples); durativo (estar a + Inf., presente, pretérito imperfecto e pretérito perfecto composto do indicativo; futuro simple; continuar + Ger.); habitual (tempos simples (+ Adv.), p. ex. *No verão está calor*); incoativo (*começar a + Inf.*); iterativo (*pretérito imperfecto do indicativo; prefixo re-, p. ex. releer*); terminativo (pretérito perfecto *simple simples* e composto; acabar de + Inf.).
- .Expresión da modalidade: factualidade (frases declarativas); permiso (poder + Inf.; ser possível/permitido + Inf.), intención (pensar + Inf.; querer de /ter de + Inf., pretérito imperfecto gostar de + Inf.), capacidade (é capaz de + Inf.; saber); posibilidade/probabilidade (*poder; dever; ser possível / impossível + Inf.; talvez*); obrigación (imperativo; *ter que /de, dever*); prohibición (imperativo negativo); necesidade (ser preciso / necessário + Inf.).
- .Expresión da existencia (p. ex., ser, estar, haver/ter); a entidade (substantivos contables/incontables/colectivos/compostos; pronomes (relativos, reflexivos átonos/tónicos); determinantes); a calidade e o grao (*-íssimo, -lmo; muito raro; melhor*).
- .Expresión da cantidade: (singular/plural; numerais cardinais e ordinais); indefinida, absoluta (p. ex. *todo(a), maioria, ambos(as), nenhum(a)...*) ou relativa (p. ex. *muito; tão; um pouco*); definida (multiplicativos e partitivos).
- .Expresión do espazo (preposicións e adverbios de lugar, localización, distancia, movemento, dirección, orixe e acomodación).
- .Expresión do tempo (expresións, preposicións e locucións de tempo (momento puntual (p. ex., *são quinze para as três; em 1999*), divisións (p. ex., *días, meses; século; estação*) e indicacións (p. ex., *atrás, cedo, tarde*) de tempo; duración (p. ex., *de/desde...a; durante*); anterioridade (*ainda; ontem*); posterioridade (*depois, logo, próxima segunda-feira*); secuencia (*primeiro, depois, finalmente*); simultaneidade (*ao mesmo tempo*); frecuencia (p. ex., *geralmente; usualmente*).
- .Expresión do modo (expresións, preposicións e locucións prepositivas de modo, p. ex., *devagar, pior*).

6. CONCRECIÓN PARA CADA ESTÁNDAR DE APRENDIZAXE AVALIABLE DE TEMPORALIZACIÓN, GRAO MÍNIMO DE CONSECUCCIÓN PARA SUPERAR A MATERIA E PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN.

Estándar de aprendizaxe avaliable	Porcentaxe grao mínimo de consecución	Temporalización	Procedementos e instrumentos de avaliación
B.1. Comprensión de textos orais	60	1º, 2º e 3º Trimestres	
SLEB1.1. Nas actividades de aula, persevera no seu proceso de comprensión, axustándoo ás necesidades da tarefa (de comprensión global, lectiva ou detallada) e mellorándoo, de ser o caso: saca conclusións sobre a actitude do falante e sobre o contido baseándose na entoación e na velocidade da fala; deduce intencións a partir do volume da voz do falante; fai anticipacións do que segue (palabra, frase, resposta, etc.), e infire o que non se comprende e o que non se coñece mediante os propios coñecementos e as experiencias noutras linguas.	50	1º, 2º e 3º Trimestres	Observación.
SLEB1.2. Capta a información máis importante de indicacións, anuncios, mensaxes e comunicados breves e articulados de maneira lenta e clara, sempre que as condicións acústicas sexan boas e o son non estea distorsionado.	60	1º, 2º e 3º Trimestres	Probas obxectivas de comprensión oral. Observación
SLEB1.3. Entende os puntos principais do que se lle di en transaccións e xestións cotiás e estruturadas (por exemplo, en hoteis, tendas, albergues,	70	1º, 2º e 3º Trimestres	Traballo en grupo: simulación de diálogos.

restaurantes, espazos de lecer ou centros docentes) nas que se utilicen frases feitas e estruturas sinxelas e previamente traballadas sobre datos persoais, horarios, prezos, números e preguntas sinxelas, e que se desenvolvan con 1º, 2º e 3º Trimestres lentitude e boa articulación.			
SLEB1.4. Comprende, nunha conversa informal na que participa, descrições, narracións e opinións formulados en termos sinxelos sobre asuntos prácticos da vida diaria e sobre aspectos xerais de temas do seu interese, cando se lle fala con claridade, amodo e directamente, e se a persoa interlocutora está disposta a repetir ou reformular o dito.	60	1º, 2º e 3º Trimestres	Traballo en grupo: conversa informal sobre un tema proposto.
SLEB1.5. Comprende, nunha conversa formal na que participa (por exemplo, nun centro docente), preguntas sinxelas sobre asuntos persoais ou educativos (datos persoais, intereses, preferencias e gustos persoais, etc.), sempre que poida pedir que se lle repita, aclare ou elabore algo do que se lle dixo.	60	1º Trimestre	Proba obxectiva: comprensión oral.
SLEB1.6. Identifica as ideas principais de programas de televisión e de presentacións moi sinxelas e ben estruturadas sobre asuntos cotiáns predicibles ou do seu interese, previamente traballados, articulados con lentitude e claridade (por exemplo, noticias ou reportaxes breves), cando as imaxes constitúen grande parte da mensaxe.	60	1º, 2º e 3º Trimestres	Traballo individual: comprensión dun texto en formato audiovisual.
B.2. Producción de textos orais	%		
SLEB2.1. Fai presentacións breves e ensaiadas, seguindo un guiión escrito, sobre aspectos concretos de temas xerais ou relacionados con aspectos básicos dos seus estudos, e responde a preguntas breves e sinxelas de oíntes sobre o	60	1º, 2º e 3º Trimestres	Traballo individual: exposición oral sobre un tema predefinido.

contido destas se se articulan clara e lentamente.			
SLEB2.2. Desenvólvese coa eficacia suficiente en xestións e transaccións cotiás, como son as viaxes, o aloxamento, o transporte, as compras e o lecer (horarios, datas, prezos, actividades, etc.), seguindo normas de cortesía básicas (saúdo e tratamento), facéndose comprender aínda que a persoa interlocutora necesite que se lle repita ou repetir o dito.	70	2º e 3º Trimestres	Probas obxectivas. Traballo en grupo: simulación dun diálogo.
SLEB2.3. Participa en conversas informais breves, cara a cara ou por teléfono, ou por outros medios técnicos, nas que establece contacto social, se intercambia información e se expresan opinións de xeito sinxelo e breve, se fan invitacións e ofrecementos, se piden e se ofrecen cousas, se piden e se dan indicacións ou instrucións, ou se discuten os pasos que hai que seguir para realizar unha actividade conxunta, expresando o acordo ou o desacordo de xeito moi básico.	60	2º e 3º Trimestres	Traballo en grupo: simulación dun diálogo. Probas obxectivas
SLEB2.4. Desenvólvese de maneira simple nunha conversa formal ou entrevista (por exemplo, para realizar un curso de verán), achegando a información necesaria, expresando de maneira sinxela as súas opinións sobre temas habituais, e reaccionando de forma simple ante comentarios formulados de maneira lenta e clara, sempre que poida pedir que se lle repitan os puntos clave se o necesita.	50	2º e 3º Trimestres	Traballo en grupo: simulación dun diálogo. Probas obxectivas.
B.3. Comprensión de textos escritos	%		
SLEB3.1. Capta o sentido xeral e algúns detalles importantes de textos xornalísticos moi breves en calquera soporte e sobre temas xerais ou do seu interese e moi coñecidos, se os números, os nomes, as ilustracións e os títulos	70	1º, 2º e 3º Trimestres	Probas obxectivas. Traballo individual

constitúen gran parte da mensaxe.			
.SLEB3.2. Identifica, con axuda da imaxe, instrucións xerais breves e sinxelas de funcionamento e manexo de aparellos de uso cotián (por exemplo, unha máquina expendedora), así como instrucións sinxelas para a realización de actividades e normas de seguridade básicas (por exemplo, nun centro docente).	60	1º e 2º Trimestres	Traballo individual. Traballo en grupo
SLEB3.3. Comprende correspondencia persoal sinxela en calquera formato na que se fala de si mesmo/a; se describen persoas, obxectos, lugares e actividades; se narran acontecementos pasados, e se expresan de maneira sinxela sentimentos e desexos, plans e opinións sobre temas xerais, coñecidos ou do seu interese.	50	1º e 2º Trimestre	Traballo individual. Traballo en grupo
.SLEB3.4. Entende a idea xeral de correspondencia formal na que se informa sobre asuntos do seu interese no contexto persoal ou educativo (por exemplo, sobre un curso de verán).	70	1º Trimestre	Probas obxectivas
.SLEB3.5. Entende información específica esencial en páxinas web e outros materiais de referencia ou consulta claramente estruturados sobre temas relativos a asuntos do seu interese (por exemplo, sobre unha cidade), sempre que poida reler as seccións difíciles.	70	2º e 3º Trimestres	Observación Traballo en grupo
B.4. Producción de textos escritos	%		
.LEB4.1. Escribe correspondencia persoal breve na que se establece e mantén o contacto social (por exemplo, con amigos/as noutros países), na que se intercambia información, se describen en termos sinxelos sucesos importantes e experiencias persoais, e se fan e se aceptan ofrecementos e suxestións (por	60	1º, 2º e 3º Trimestres	Traballo individual

exemplo, cancelación, confirmación ou modificación dunha invitación ou duns plans).			
SLEB4.2. Completa un cuestionario sinxelo con información persoal básica e relativa aos seus intereses ou ás súas afeccións (por exemplo, para asociarse a un club internacional de xente nova).	60	1º Trimestre	Traballo individual
SLEB4.3. Escribe notas e mensaxes (mensaxes instantáneas, chats, etc.), onde fai comentarios moi breves ou dá instrucións e indicacións relacionadas con actividades e situacións da vida cotiá e do seu interese, respectando as convencións e as normas de cortesía máis importantes.	50	1º, 2º e 3º Trimestres	Proba obxectiva Traballo individual
SLEB4.4. Escribe correspondencia formal moi básica e breve, dirixida a institucións públicas ou privadas, ou a entidades comerciais, fundamentalmente para solicitar información, respectando as convencións formais e as normas de cortesía básicas deste tipo de textos, e fai unha presentación do texto limpa e ordenada .	60	2º Trimestre	Proba obxectiva Traballo individual
B.5. Coñecemento da lingua e consciencia intercultural plurilingüe			
.SLEB5.1. Produce con suficiente intelixibilidade léxico e estruturas moi básicas, e trazos fonéticos que distinguen fonemas (nasalización, sonorización, etc.) e persevera no uso de patróns moi básicos de ritmo, entoación e acentuación de palabras e frases.	60	1º, 2º e 3º Trimestres	Observación
.SLEB5.2. Utiliza adecuadamente as convencións orais e escritas básicas propias da lingua estranxeira no desenvolvemento do proceso comunicativo oral e escrito (saúdos, despedidas, fórmulas moi básicas de tratamento, etc.), e	70	1º, 2º e 3º Trimestres	Observación Probas obxectivas

amosa respecto polas diferenzas culturais que poidan existir.			
.SLEB5.3. Nas actividades de aula, pode explicar o proceso de produción de textos e de hipóteses de significados tomando en consideración os coñecementos e as experiencias noutras linguas.	60	1º, 2º e 3º Trimestres	Observación
.SLEB5.4. Participa en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensión de libros e películas, obras de teatro, etc.) nos que se utilizan varias linguas e relacionados cos elementos transversais, evitando estereotipos lingüísticos ou culturais, e valora as competencias que posúe como persoa plurilingüe.	70	1º, 2º e 3º Trimestres	Traballo en grupo
SLEB5.5. Comprende e comunica o propósito solicitado na tarefa ou ligado a situacións de necesidade inmediata da aula (pedir ou dar información, agradecer, desculparse, solicitar algo, invitar, etc.) utilizando adecuadamente as estruturas sintáctico-discursivas e o léxico necesarios, propios do seu nivel escolar e traballados previamente	60	1º, 2º e 3º Trimestres	Traballo en grupo Observación

7. CONCRECIÓNS METODOLÓXICAS QUE REQUIRE A MATERIA.

A metodoloxía didáctica será activa, no intento de acadar aprendizaxes significativas e cunha utilidade práctica. Para iso, a profesora presentará brevemente os contidos das unidades e a continuación os alumnos realizarán un amplo número de actividades de comprensión e expresión oral e escrita relacionados cos contidos presentados. Para traballar a comprensión e a expresión oral utilizaranse con frecuencia gravacións de audio e DVDs en lingua portuguesa. Utilizaranse frecuentemente audicións musicais e proxeccións de filmes en portugués, debido á alta motivación que presenta o alumnado cara este tipo de actividades. Usarase a Internet para coñecer a xeografía dos países lusófonos, os medios de comunicación portugueses, institucións portuguesas relevantes, acontecementos históricos, etc. Así mesmo, tentaremos establecer contacto con alumnos e alumnas doutros centros que estuden portugués ou sexan nativos dun país de fala portuguesa.

8. MATERIAIS E RECURSOS DIDÁCTICOS

No presente curso non utilizaremos libro de texto e si outros materiais, tanto audiovisuais coma en papel, como forma de aprendizaxe vehicular da lingua e de achegamento á cultura portuguesa; distribuiranse ao longo do curso para acadar os obxectivos xerais e específicos.

Dentro deses materiais cabe salientar os ofrecidos polas numerosas páxinas de ensino do portugués na rede, os preparados pola profesora, os textos xornalísticos - lidos no computador ou en papel-, así como textos literarios breves para un achegamento á cultura e á literatura lusófona, serán piar fundamental no desenvolvemento do curso así como a utilización de cancións, xogos de lingua, teatralizacións, etc.

As aulas de 2ª Lingua Estranxeira Portugués desenvólvense na aula de informática, onde dispoñemos dun computador para cada alumno/a, así como un proxector. Isto permite un fácil acceso aos medios dixitais para seren aplicados á aprendizaxe da lingua.

Con todos eses materiais traballaranse as catro destrezas da lingua: escoitar, ler, falar e escribir.

Achegamos unha selección dos materiais que consideramos de maior utilidade:

- Luísa Coelho | Carla Oliveira | *Português em Foco 1*. Ed. Lidel. 2018
- *Falas português? Nivel B1*. Porto Editora.
- Helena Lemos, *Português en Direto*, Ed. Lidel. Inclui CD audio
- Helena Lemos, *Dialogar em Português*, Ed. Lidel.
- Teresa Sousa Henriques e Frederico de Freitas, *Qual é a dúvida?*, Ed. Lidel (segundo o Acordo)

- Ana Díaz, *Falsos amigos*. Português-Español / Español – Português. Ed. Lidel
- Duarte, Gonçalo, *Histórias de bolso. 21 contos de autores lusófonos anotados para estrangeiros*, Lidel.
- *Portugalizar, Português para galegofalantes*, Elisabete Ramos, Xerais.
- *Português a toda rapidez*, Direcção-Geral de Inovação e de Desenvolvimento Curricular North Westminster School of London, Lidel.
- *Gramática de português para estrangeiros*. Lígia Arruda. Porto Editora.
- *Olá! Como está?* Curso intensivo de língua portuguesa, Leonete Carmo, Lidel.
- *Navegar em português 1*, Departamento de Educação Básica North Westminster School of London, Lidel.
- *Entre nós 1*, Método de português para hispanofalantes, Ana Cristina Dias, Q.E.C.R. Níveis A1/A2, Lidel.
- <http://www.priberam.pt/dlpo/>
- <http://www.estraviz.org/>
- <http://www.wordreference.com/>
- <http://www.opentrad.com/>
- [http://lusopatia.wordpress.](http://lusopatia.wordpress)
- [http://cvc.instituto-camoes.](http://cvc.instituto-camoes)
- [https://ciberduvidas.iscte-](https://ciberduvidas.iscte)
- <http://www.portaldalinguaportuguesa.org/>
- <http://www.conjuga-me.net/>
- <http://ipor.mo/clp/recursos-didaticos/na-rede/>
- <http://www.ppple.org/>
- <http://dpgaliza.org/troca/>

9. CRITERIOS SOBRE A AVALIACIÓN, CUALIFICACIÓN E PROMOCIÓN DO ALUMNADO.

Ao final de cada trimestre avaliarase o alumnado segundo os seguintes criterios:

- Traballo e participación activa nas aulas: 20 %

Neste apartado valorarase: a disposición ao traballo, a participación e cooperación na aula, a realización de actividades voluntarias e o esforzo e interese por aprender e mellorar.

- Comprensión oral: 20%
- Expresión oral: 20%
- Expresión escrita: 20%
- Comprensión escrita: 20%

A avaliación nestes catro apartados realizarase a través do traballo rexistrado na clase e mais con probas regradas, que constarán de exercicios similares aos realizados nas aulas.

Para que un alumno ou alumna supere a materia na súa totalidade, deberá darse algunha das seguintes circunstancias:

- a) Obter un mínimo de 14 puntos na suma das cualificacións das tres avaliacións, sempre que tiveren aprobada a terceira avaliación.
- b) Ter dúas avaliacións aprobadas (unha delas necesariamente ten que ser a terceira) e obter como mínimo 13 puntos na suma das cualificacións das tres avaliacións.

O alumnado que non se atope en ningunha destas dúas situacións poderá realizar a proba final de recuperación no mes de xuño. Nesta proba, dado o desenvolvemento progresivo da aprendizaxe nesta materia, deberá responder a cuestións relacionadas con todos os contidos do curso.

As alumnas e alumnos que obteñan na proba final de xuño unha cualificación inferior a 5 puntos deberán realizar a proba extraordinaria de setembro para poder superar a materia. Nesta proba proporanse exercicios correspondentes aos contidos estudados nas tres avaliacións do curso. Para aprobar o exame de setembro é imprescindible obter unha cualificación mínima de 5 puntos.

10. INDICADORES DE LOGRO PARA AVALIAR O PROCESO DE ENSEÑANZA E DA PRÁCTICA DOCENTE.

Nas reunións de departamento, unha vez por trimestre, analizaranse o proceso de ensino e a práctica docente en base á seguinte escala:

Indicadores de logro	Escala			
Proceso de ensino:	1	2	3	4
1.- O nivel de dificultade foi adecuado as características do alumnado?				
2.- Conseguiuse crear un conflito cognitivo que favoreza a aprendizaxe?				
3.- Conseguiuse motivar para conseguir a súa actividade intelectual e física?				
4.- Conseguiuse a participación activa de todo o alumnado?				
7.- Tomouse algunha medida curricular para atender ao alumnado con NEAE?				
6.- Tomouse algunha medida organizativa para atender ao alumnado con NEAE?				
7.- Atendeuse adecuadamente a diversidade do alumnado?				
8.- Usáronse distintos instrumentos de avaliación?				
Práctica docente:	1	2	3	4
1.- Como norma xeral fanse explicacións xerais para todo o alumnado?				
2.- Ofréceselle a cada alumno/a as explicacións individualizadas que precisa?				
3.- Elabóranse actividades de distinta dificultade atendendo á diversidade?				
4.- Elabóranse probas de avaliación de distinta dificultade para os alumnos con NEAE?				
5.- Utilízanse distintas estratexias metodolóxicas en función dos temas a tratar?				
6.- Poténcianse estratexias de animación á lectura e de comprensión e expresión oral?				
7.- Incorporáanse as TIC aos procesos de ensino – aprendizaxe?				
8.- Préstase atención aos temas transversais vinculados a cada estándar?				
9.- Ofréceselle ao alumnado de forma inmediata os resultados das probas/exames, etc?				
10.- Coméntase co alumnado os fallos máis significativos das probas /exames, etc?				
11.- Dáselle ao alumnado a posibilidade de visualizar e comentar os seus fallos?				
12.- Cal é o grao de implicación nas funcións de titoría e orientación do profesorado?				
13.- As medidas de apoio, reforzo, etc. establécense vinculadas aos estándares?				

11. ORGANIZACIÓN DAS ACTIVIDADES DE SEGUIMENTO, DE RECUPERACIÓN E DE AVALIACIÓN DA MATERIA PENDENTE.

No presente curso non hai ningunha alumna ou alumno que teña pendente do curso anterior a materia 2ª Lingua Estranxeira Portugués.

12. DESEÑO DA AVALIACIÓN INICIAL E MEDIDAS INDIVIDUAIS OU COLECTIVAS QUE SE POIDAN ADOPTAR COMO CONSECUCENCIA DOS RESULTADOS.

Na avaliación inicial deberán constatarase as capacidades e coñecemento do alumnado nos seguintes aspectos:

- Capacidade e comprensión lectora
- Expresión oral
- Expresión escrita.
- Coñecemento da realidade socio-cultural galega.
- Coñecemento do uso das TIC
- Coñecementos previos do portugués e da lusofonía

A avaliación realizarase con exercicios e actividades na aula e servirá esta para ao longo do ano adaptar os materiais e as técnicas de traballo á situación do grupo en xeral e de cada alumno/a en particular.

13. MEDIDAS DE ATENCIÓN Á DIVERSIDADE.

A través da avaliación inicial determinarase cales son os alumnos ou alumnas que precisan de medidas de apoio. Ademais, solicitarase información ao departamento de orientación para coñecer as necesidades educativas do alumnado e as medidas de atención a diversidade que se levaron a cabo na etapa anterior. En función da información obtida, poñeranse en práctica as medidas de reforzo que se estimen convenientes para o alumnado con necesidades especiais de apoio educativo.

Na metodoloxía xeral da aula destacará como estratexia o traballo cooperativo fomentando a autoavaliación e a coavaliación. Respetaranse os ritmos de aprendizaxe de cada alumno como se explicou na avaliación.

Procurarase a construción das aprendizaxes e a procura de contidos funcionais e significativos na aprendizaxe da lingua estranxeira. Tamén procuraremos a conexión dos contidos da materia cos intereses do alumnado.

14. CONCRECIÓN DOS ELEMENTOS TRANSVERSAIS QUE SE TRABALLARÁN NO CURSO QUE CORRESPONDA.

Son elementos básicos no estudo dunha segunda lingua estranxeira a comprensión lectora e a expresión oral e escrita. Ademais disto, para a aprendizaxe da lingua estranxeira é fundamental a obtención de información a través dos distintos medios de comunicación audiovisual, así como o

coñecemento e emprego das tecnoloxías da información e da comunicación como canle para a recepción e transmisión de información.

A través da lectura de textos variados en diferentes soportes e da reflexión sobre os seus contidos, traballarase a educación cívica e constitucional.

A conciencia da igualdade entre sexos e a prevención da violencia de xénero ou contra persoas con discapacidade fomentaranse a través da reflexión sobre textos, cancións e cinema, ademais da análise de artigos e noticias de prensa.

En xeral, estarán presentes nos materiais e actividades propostos na aula e nos exames os valores de liberdade, xustiza igualdade e resolución pacífica de conflitos, así como a educación para a seguridade viaria e a educación ambiental.

15. ACTIVIDADE COMPLEMENTARIAS E EXTRAESCOLARES.

As actividades complementarias e extraescolares están aínda por determinar no momento de redacción desta programación. Porén, o departamento considera que sería conveniente a realización de, polo menos, unha viaxe a Portugal por parte do alumnado que cursa a materia Segunda Lingua Estranxeira Portugués.

Dependendo da oferta que poida haber durante o curso, sería prevemos a asistencia a algunha actividade relacionada coa cultura lusófona: teatro, algún concerto ou calquera acto que supoña a difusión da expresión cultural en lingua portuguesa.

Tentaremos realizar algunha actividade conxunta con outros centros de ensino de Portugal, a través da rede eTwinning ou de calquera outra canle que nos permita o traballo colaborativo con estudantes lusófonos.

Conmemoraranse datas relevantes para o mundo lusófono, como o 25 de abril

16. CONTRIBUCIÓN DA MATERIA AO PLAN LECTOR.

Non se contempla a lectura obrigatoria dunha obra literaria en portugués, pero si se fomentará a lectura de autores e autoras de todo o ámbito da lusofonía, a través de actividades na aula e recomendacións de breves textos para ler fóra do horario lectivo.

17. CONTRIBUCIÓN DA MATERIA AO PLAN TIC.

Levaremos a cabo actividades de busca de información, de traballos en grupo, de elaboración de textos e deformación de textos dados, de interpretación segundo diversos códigos expresivos e non só orais ou escritos, teatro lido, interpretado, ...

Todas as unidades didácticas propoñen actividades relacionadas coas TIC.

As aulas de Segunda Lingua Estranxeira Portugués desenvólvense na aula de informática, polo que dispoñemos de computadores para todo o alumnado e proxector, o que facilita moito a aplicación das tecnoloxías dixitais ao proceso de aprendizaxe.

18. MECANISMOS DE REVISIÓN, DE AVALIACIÓN E DE MODIFICACIÓN DA PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA EN RELACIÓN COS RESULTADOS ACADÉMICOS E PROCESOS DE MELLORA.

A comprobación da efectividade e adecuación da programación didáctica realizarase ao finalizar cada un dos trimestres, ou ben no momento no que se detecte calquera fallo ou posibilidade de mellora ao respecto durante o desenvolvemento da mesma.

A revisión e as modificacións pertinentes poñeranse na práctica o antes posible, é dicir, inmediatamente despois da detección dos fallos ou dificultades, se é posible, sempre que se trate de aspectos que sigan sendo pertinentes no resto do desenvolvemento da programación. No caso de que os fallos atinxan a aspectos que, dada a súa natureza, non poidan ser revisados ao longo do presente curso, faranse as modificacións convenientes de cara a vindeiros cursos.

En calquera caso, as modificacións máis ou menos significativas que se fagan á programación constarán no libro de actas do Departamento, así como na memoria final do Departamento de Lingua Galega e Literatura.

Mecanismo de revisión e modificación da programación didáctica	Escala			
Indicadores de logro	1	2	3	4
1.- Diseñáronse unidades didácticas ou temas a partir dos elementos do currículo?				
2.- Secuenciáronse e temporalizáronse as unidades didácticas/temas/proxectos?				
3.- O desenvolvemento da programación respondeu á secuenciación e temporalización?				
4.- Engadiuse algún contido non previsto á programación?				
5.- Foi necesario eliminar algún aspecto da programación prevista?				
6.- Secuenciáronse os estándares para cada unha das unidades/temas?				
7.- Fixouse un grao mínimo de consecución de cada estándar para superar a materia?				
8.- Asignóuselle a cada estándar o peso correspondente na cualificación ?				
9.- Vinculouse cada estándar a un/varios instrumentos para a súa avaliación?				
10.- Asociáronse con cada estándar os temas transversais a desenvolver?				
11.- Fixouse a estratexia metodolóxica común para todo o departamento?				
12.- Estableceuse a secuencia habitual de traballo na aula?				

13.- Son adecuados os materiais didácticos utilizados?				
14.- As guías didácticas son adecuadas, atractivas e de fácil manipulación para o alumnado?				
15.- Deseñouse un plan de avaliación inicial fixando as consecuencias da mesma?				
16.- Elaborouse unha proba de avaliación inicial a partir dos estándares?				
17.- Fixouse para o bacharelato un procedementos de acreditación de coñecementos previos?				
18.- Establecéronse pautas xerais para a avaliación continua: probas, exames, etc.?				
19.- Establecéronse criterios para a recuperación dun exame e dunha avaliación?				
20.- Fixáronse criterios para a avaliación final?				
21.- Establecéronse criterios para a avaliación extraordinaria?				
22.- Elaboráronse os exames tendo en conta o valor de cada estándar?				
23.- Definíronse programas de apoio, recuperación, etc. vinculados aos estándares?				
24.- Leváronse a cabo as medidas específicas de atención ao alumnado con NEE?				
25.- Leváronse a cabo as actividades complementarias e extraescolares previstas?				
26.- Informouse ao alumnado sobre criterios de avaliación, estándares e instrumentos?				
27.- Informouse ao alumnado sobre os criterios de promoción?				
28.- Seguiuise e revisouse a programación ao longo do curso?				
29.- Contribuíuse desde a materia ao plan de lectura do centro?				
30.- Usáronse as TIC no desenvolvemento da materia?				

19. DATOS DO DEPARTAMENTO

Profesorado e distribución da docencia:

Profesora	Materias que imparte
Susana Silva Martínez	Lingua Galega e Literatura 1º ESO Ámbito Lingüístico e Social 3º ESO- PMAR
Mª Dolores Díaz Rifón (Xefa do departamento)	Lingua Galega e Literatura 2º ESO Lingua Galega e Literatura 3º ESO Lingua Galega e Literatura 4º ESO Segunda Lingua Estranxeira Portugués 3º de ESO. Segunda Lingua Estranxeira Portugués 4º de ESO.